

๑. หลักเกณฑ์การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชฯ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

๒. ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ชั้นตราใด แก่บุคคลใดนอกจากจะต้องพิจารณาตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ และกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้แล้ว ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ประพฤติดีมีความจงรักภักดีและมีทัศนคติที่ดีต่อพระมหากษัตริย์ผู้ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับพระราชทานมีความภาคภูมิใจในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงด้วย

๓. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ โดยมีชั้นตราตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย
- (๒) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก
- (๓) ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย
- (๔) ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก
- (๕) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๖) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
- (๗) ชั้นที่ ๔ จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย
- (๘) ชั้นที่ ๔ จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก
- (๙) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๐) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๑) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๒) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๓) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๔) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก
- (๑๕) ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ และ
- (๑๖) ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปีติดกันหรือกรณีอื่นใดที่ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ จะกระทำมิได้

๔. บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย
 - (๒) เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง
 - (๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้
 - (๔) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชโองการหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เว้นแต่ได้รับพระราชทานคืนในภายหลัง
 - (๕) เป็นผู้ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
 - (๖) เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระหว่างถูกกล่าวหาว่า
 - (ก) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรืออยู่ระหว่างพิจารณาโทษทางวินัย หรืออยู่ระหว่างอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย
 - (ข) กระทำความผิดทางอาญาและอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในศาล หรือได้มีคำพิพากษาแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีนั้น หรือเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว
 - (ค) กระทำความผิดและอยู่ระหว่างการไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรืออยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องรับรองว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบนี้ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตนต่อไป

๕. เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นขึ้นตรา โดยแยกตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ดังนี้

ข้าราชการ ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงวันก่อนพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (๒๙ พฤษภาคม ของทุกปี) โดยแยกตามประเภทตำแหน่งได้ ดังนี้

๑) ประเภททั่วไป

๑.๑ ดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติงาน (เลื่อนได้ถึง จ.ช.)

- เริ่มขอ บ.ม. เมื่อรับราชการครบ ๕ ปี และเลื่อนได้ถึง จ.ช.
- ขอ บ.ช. เมื่อได้รับเงินเดือนต่ำกว่า ๑๐,๑๕๐ บาท และดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี
- ขอ จ.ม. เมื่อได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๑๐,๑๕๐ บาท
- ขอ จ.ช. เมื่อได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๑๐,๑๕๐ บาท และดำรงตำแหน่งไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

๑.๒ ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญงาน (เลื่อนได้ถึง ต.ช.)

- เริ่มขอ ต.ม.
- ขอ ต.ช. เมื่อดำรงตำแหน่งครบ ๕ ปี (นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญงาน)

๒) ประเภทวิชาการ

๒.๑ ดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติการ

- เริ่มขอ ต.ม. เมื่อรับราชการครบ ๕ ปี

๒.๒ ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ (เลื่อนได้ถึง ท.ช.)

- เริ่มขอ ต.ช.
- ขอ ท.ม. เมื่อได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๒๒,๑๔๐ บาท
- ขอ ท.ช. เมื่อได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ๒๒,๑๔๐ บาท มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๒.๓ ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ (เลื่อนได้ถึง ป.ม.)

- เริ่มขอ ท.ช.
- ขอ ป.ม. เมื่อเงินเดือนเต็มขั้น (๕๘,๓๙๐ บาท) และได้ ท.ช. ครบ ๕ ปี

๒.๔ ดำรงตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ (เลื่อนได้ถึง ป.ช.)

- เริ่มขอ ท.ช.
- ขอ ป.ม. เมื่อได้ ท.ช. ครบ ๓ ปี
- ขอ ป.ช. เมื่อได้ ป.ม. ครบ ๕ ปี

๒.๕ ดำรงตำแหน่งระดับทรงคุณวุฒิที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๓,๐๐ บาท (เลื่อนได้ถึง ม.ป.ช.)

- เลื่อนขั้นตราได้ทุกปี จนถึง ป.ม.
- ขอ ป.ช. เมื่อได้ ป.ม. ครบ ๓ ปี
- ขอ ม.ว.ม. เมื่อได้ ป.ช. ครบ ๓ ปี
- ขอ ม.ป.ช. เมื่อได้ ม.ว.ม. ครบ ๕ ปี

๓) ประเภทอำนวยการ

๓.๑ ดำรงตำแหน่งระดับต้น (เลื่อนได้ถึง ป.ม.)

- เริ่มขอ ท.ช.
- ขอ ป.ม. เมื่อได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นสูงของระดับชำนาญการพิเศษ (๕๘,๓๙๐ บาท) และได้ ท.ช. ครบ ๓ ปี

๓.๒ ดำรงตำแหน่งระดับสูง (เลื่อนได้ถึง ม.ว.ม.)

- เริ่มขอ ป.ม. เมื่อได้ ท.ช. ครบ ๓ ปี
- ขอ ป.ช. เมื่อได้ ป.ม. ครบ ๓ ปี
- ขอ ม.ว.ม. เมื่อได้ ป.ช. ครบ ๕ ปี

๔) ประเภทบริหาร

๔.๑ ดำรงตำแหน่งระดับต้น (เลื่อนได้ถึง ม.ว.ม.)

- ขอ ป.ม. เมื่อได้ ท.ช. ครบ ๓ ปี
- ขอ ป.ช. เมื่อได้ ป.ม. ครบ ๓ ปี
- ขอ ม.ว.ม. เมื่อได้ ป.ช. ครบ ๕ ปี

๔.๒ ดำรงตำแหน่งระดับสูงที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๔,๕๐๐ บาท (เลื่อนได้ถึง ม.ป.ช.) (ตำแหน่งรองปลัดฯ, ผู้ตรวจฯ, อธิบดี, เอกอัครราชทูต)

- เลื่อนขั้นตราได้ทุกปี จนถึง ป.ม.
- ขอ ป.ช. เมื่อได้ ป.ม. ครบ ๓ ปี
- ขอ ม.ว.ม. เมื่อได้ ป.ช. ครบ ๓ ปี
- ขอ ม.ป.ช. เมื่อได้ ม.ว.ม. ครบ ๕ ปี

๔.๓ ดำรงตำแหน่งระดับสูงที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๒๑,๐๐๐ บาท (เลื่อนได้ถึง ม.ป.ช.) (ตำแหน่งปลัดกระทรวง)

- ขอ ป.ช. เมื่อได้ ป.ม. ครบ ๒ ปี
- ขอ ม.ว.ม. เมื่อได้ ป.ช. ครบ ๒ ปี
- ขอ ม.ป.ช. เมื่อได้ ม.ว.ม. ครบ ๒ ปี

ลูกจ้างประจำ

๑) ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (๒๙ พฤษภาคม ของทุกปี)

๒) ต้องเป็นลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ และต้องเป็นลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานซึ่งเคยเทียบได้กับลูกจ้างโดยตรงหมวดฝีมือขึ้นไปหรือลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการ

๓) ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือน ๘,๓๔๐ บาท แต่ไม่ถึง ๑๕,๐๕๐ บาท เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. และเลื่อนได้ถึง จ.ม. โดยขอขึ้นสูงขึ้นไปให้เว้น ๕ ปี

๔) ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือน ๑๕,๐๕๐ บาท ขึ้นไป เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. และเลื่อนได้ถึง จ.ช. โดยขอขึ้นสูงขึ้นไปให้เว้น ๕ ปี

พนักงานราชการ

๑) ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน (๒๙ พฤษภาคม ของทุกปี)

๒) ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ

๓) พนักงานราชการกลุ่มงานบริการ และกลุ่มงานเทคนิค ให้เริ่มขอ บ.ม. เลื่อนได้ถึง จ.ช. โดยขอขึ้นสูงขึ้นไปให้เว้น ๕ ปี

๔) พนักงานราชการกลุ่มบริหารทั่วไป ให้เริ่มขอ บ.ช. เลื่อนได้ถึง ต.ม. โดยขอขึ้นสูงขึ้นไปให้เว้น ๕ ปี

๒. การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา ตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและจักรพรรดิมาลา พ.ศ. ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เฉพาะข้าราชการที่รับราชการด้วยความเรียบร้อยมาครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์ (นับถึงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ของปีที่เสนอขอ) ต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัย (ถึงแม้ได้รับการล้างมลทินแล้ว ก็ไม่สามารถเสนอขอเหรียญจักรพรรดิมาลาได้) และต้องไม่เป็นผู้ที่เคยไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนเนื่องจากผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ลาป่วย ลากิจ และมาสายเกินกำหนด

ความว่า “**รับราชการด้วยความเรียบร้อย**” หมายถึง ข้าราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งราชการ ดังนั้น

๑) กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนเนื่องจากผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ลาป่วย ลากิจ และมาสายเกินกำหนด

๒) กรณีข้าราชการถูกสอบสวนวินัยแล้ว แต่ได้รับการงดโทษทางวินัยโดยให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๒๕๐๙ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑)

ทั้งสองกรณีดังกล่าวข้างต้นย่อมไม่อาจถือได้ว่ารับราชการมาด้วยความเรียบร้อย จึงไม่อยู่ในเกณฑ์เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา